

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

підготовки бакалавра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Денна форма навчання

Силабус освітнього компонента ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ підготовки бакалавра у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», за освітньо-професійною програмою «Аналітична економіка»

Розробник: Бегун С.І., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант ОПП Аналітична економіка

Алла СУР'ЯК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
Протокол 5 від 09.01.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Аналітична економіка Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 150/5		Рік навчання 3
		Семестр 6
		Лекції 22 годин
		Практичні (семінарські) 24 години Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 94 годин
ІНДЗ: €		Консультації 10 годин
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=1498

II. Інформація про викладача

Бегун Світлана Іванівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. 0662477740, Begun.Svitlana@vnu.edu.ua, G301

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Прогнозування соціально-економічних процесів» належить до переліку нормативних освітніх компонентів і спрямований на формування у здобувачів освіти знання принципів і методів соціально-економічного прогнозування, так і інструментів, які потрібні для визначення перспективи в області, що досліджується на основі математичних методів; оптимізації поточного та перспективного планування і регулювання економічного та соціального розвитку об'єкта, що має ґрунтуватися на пропонованому прогнозі.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета д – вивчення сучасних методів, засобів і можливостей прогностики для оволодіння сучасними підходами та інструментами для вирішення наступних завдань: створення наукових передумов необхідних для прийняття управлінських рішень, наукового аналізу тенденцій зміни соціально-економічних процесів; визначення множини можливих варіантів розвитку соціально-економічних процесів виходячи з наявних тенденцій та поставлену мету розвитку економічної системи; оцінювання ймовірних результатів рішень, які приймаються; обґрунтування напрямків розвитку у соціально-економічній та науково-технічній сферах..

Завдання: оволодіти принципами і методами прогнозування соціально-економічних процесів; знати основні моделі економічного прогнозування; опанувати математичним апаратом, необхідним для прогнозування соціально-економічних процесів; визначати перспективи розвитку в області, що досліджується на основі математичних методів; оптимізувати поточне та перспективне планування і регулювання економічного та соціального розвитку об'єкта, що має ґрунтуватися на пропонованому прогнозі.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Фахові компетенції

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудо­вих відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

Програмні результати навчання

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

4. Структура навчальної дисципліни (за робочим навчальним планом 2022/2023 н.р.)

Назва змістовних модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	ЗК	СК	ПРН	Усього	У тому числі				
					Лек.	Практ.	Сам. роб.	Консул	
Змістовий модуль 1. Методологічні основи соціально-економічного прогнозування									
1. Теоретичні основи прогнозування соціально-економічних процесів	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК8	ПРН7 ПРН8 ПРН17	17	2	2	12	1	О,Т,П,Р / 12
2. Функції, принципи та методи прогнозування	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6	ПРН8	17	2	2	12	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
3. Екстраполяція як інструмент прогнозування	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6 СК8 СК9	ПРН7 ПРН8 ПРН17	17	2	2	12	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
4. Прогнозування тенденції на основі згладжування часових рядів	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6 СК8 СК9	ПРН7 ПРН8 ПРН17	19	2	4	12	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
Разом за модулем 1				70	8	10	48	4	Макс. (середня) 12
Змістовий модуль 2. Прогнозування соціально-економічних процесів									
5. Прогнозування тенденції часового ряду за аналітичними методами згладжування	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6 СК8 СК9	ПРН7 ПРН8 ПРН17	23	6	4	12	1	О,Т,РЗ,Р/ 12
6. Використання адаптивних методів прогнозування в економічних дослідженнях	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6 СК8 СК9	ПРН7 ПРН8 ПРН17	20	2	4	12	2	О,Т,РЗ,Р/ 12
7. Довірчі інтервали прогнозу та оцінка якості моделі	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6 СК8 СК9	ПРН7 ПРН8 ПРН17	21	4	4	12	1	О,Т,РЗ,Р/ 12

8. Прогнозування на основі факторних регресійних моделей	ЗК3 ЗК4 ЗК8	СК6 СК8 СК9	ПРН7 ПРН8 ПРН17						О,Т,РЗ,Р/ 12
Разом за модулем 2				64	12	12	36	4	Макс. (середня) 12
Види підсумкових робіт:									
ІНДЗ									16
Модульна контрольна робота 1									30
Модульна контрольна робота 2									30
Екзамен									60
Всього годин / Балів				150	22	24	94	10	100

Форма контролю: Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Розрахункові індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) передбачає розрахунково-аналітичну письмову роботу. Критерії оцінювання: 16 балів.
6. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://bit.ly/3H3YMOС>).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Модульний та підсумковий контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle згідно затвердженого розкладу. База тестування містить 262 тестових завдання з 8 тем.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компоненту (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума трьох складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за модульні контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за іспит.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Прогнозування соціально-економічних процесів: електронний курс навчальної дисципліни. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1498> (Затверджено науково-методичною радою, протокол №2 від 19.10.2022 р.)

2. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посібник для екон. спец-ей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с.

3. Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Савчук Л.М., Удачина К.О. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник. Дніпро : УДУНТ, 2022. 146 с.

4. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посібник / Т. С. Клебанова, В. А. Курзенев, В. М. Наумов та ін. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 656 с.

Додаткова література

1. Грабовецький Б. Є. Економічне прогнозування і планування : Навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2003. 188 с.

2. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2001. 170 с.

3. Карабин О.О., Стасюк М.Ф., Кусій М.І. Статистичний аналіз: Навчальний посібник. Львів: ЛДУБЖД, 2015. 132 с.

4. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 194 с.

5. Мінченко М. В. та ін. Планування та прогнозування соціально- економічного розвитку регіонів : Підручник / М.В. Мінченко; Л. П. Чижов; А. В. Фролков. – Суми: ВТД"Університетська книга", 2004. 442 с.

6. Пілько А.Д. Прогнозування соціально-економічних процесів: Конспект лекцій. Івано-Франківськ, 2011. 81 с

7. Присенко Г. В., Равікович Є. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 378 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
4. Студентська електронна бібліотека. URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
5. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
6. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України. URL: <http://www.idss.org.ua>
8. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>